

**Analiza anketnega vprašalnika
za sodelujoče pri
poskusnem preverjanju znanja
v 3. razredu osnovne šole**

ric

Državni izpitni center

Državni izpitni center
2019

Analiza anketnega vprašalnika za sodelujoče pri
poskusnem preverjanju znanja v 3. razredu osnovne šole

Avtorica: *Blanka Blagotinšek*

Priprava podatkov: *Erika Semen*

Izdal: *Državni izpitni center*

Računalniški prelom: *Jana Lavtar*

KAZALO

UVOD	4
1 Izvedba poskusnega preverjanja znanja.....	5
2 Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja znanja iz slovenščine	8
3 Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja znanja iz matematike	13
4 Stališča do poskusnega preverjanja znanja.....	17
5 Zaključek	19
PRILOGA	20

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1.1.....	5
Preglednica 1.2.1	5
Preglednica 1.2.2	6
Preglednica 1.3.....	6
Preglednica 1.4.1	6
Preglednica 1.4.2	7
Preglednica 1.4.3	7
Preglednica 1.4.4	7
Preglednica 2.1.....	8
Preglednica 2.2.....	8
Preglednica 2.3.....	8
Preglednica 2.4.....	9
Preglednica 2.6.....	9
Preglednica 2.7.....	9
Preglednica 2.8.....	10
Preglednica 2.9.....	10
Preglednica 2.10.....	10
Preglednica 2.11.....	11
Preglednica 2.13.....	11
Preglednica 2.14.....	11
Preglednica 2.15.....	12
Preglednica 3.1.....	13
Preglednica 3.2.....	13
Preglednica 3.3.....	13
Preglednica 3.4.....	14
Preglednica 3.5.....	14
Preglednica 3.6.....	14
Preglednica 3.7.....	14
Preglednica 3.8.....	15
Preglednica 3.9.....	15
Preglednica 3.11.....	16
Preglednica 3.12.....	16
Preglednica 3.13.....	16
Preglednica 4.1.....	17
Preglednica 4.2.....	17
Preglednica 4.3.....	17
Preglednica 4.5.....	18

UVOD

V šolskem letu 2018/2019 smo na šolah s slovenskim učnim jezikom ponovno izvedli poskusno preverjanje znanja v 3. razredu pri slovenščini in matematiki. Tudi v letošnjem šolskem letu so se šole na preverjanje prijavile prostovoljno. Po končani izvedbi smo želeli pridobiti mnenja učiteljev o izvedbi in preizkusih, zato smo pripravili anketni vprašalnik za vse v poskusu sodelujoče šole. Anketni vprašalnik je bil na spletnem naslovu <http://www2.ric.si/ankete/surveys/F4ZD5M> dostopen od 17. 4. 2019 do 29. 4. 2019. Anketo je izpolnil 301 učitelj.

Vprašalnik je bil sestavljen iz 4 poglavij. V poglavju *Izvedba poskusnega preverjanja znanja* nas je zanimalo, na kakšen način so se šole odločile za sodelovanje pri poskusnem preverjanju, katero šolsko uro so učitelji izbrali kot najprimernejšo za pisanje preizkusov, koliko časa so učenci potrebovali za pripravo na pisanje in če so imeli med izvedbo kakršnekoli težave.

V 2. in 3. poglavju, *Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja znanja iz slovenščine* ter *Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja iz matematike*, smo se osredotočili na sam preizkus. Zanimalo nas je predvsem, kakšno mnenje imajo učitelji o nalogah v preizkusih, kako zahtevna sta se jim zdela preizkusa in če so imeli učenci dovolj časa za reševanje nalog. Želeli smo ugotoviti, ali bi učitelji katero nalogo izpostavili kot prezahtevno oziroma premalo zahtevno. Učitelje smo povprašali tudi, če smo po njihovem mnenju zajeli vse učne vsebine prvega triletja.

V zadnjem poglavju *Stališča do poskusnega preverjanja znanja* pa smo želeli izvedeti, kakšna so stališča učiteljev, učencev in njihovih staršev do poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu.

V analizo odgovorov smo zajeli odgovore učiteljev, ki so pri poskusnem preverjanju sodelovali kot učitelji razrednega pouka in/ali ocenjevalci preizkusov iz slovenščine in/ali ocenjevalci preizkusov iz matematike.

Anketni vprašalnik, katerega soavtorice so Alije Jagodnik, Saša Masterl, Ana Radović, Erika Semen in dr. Andrejka Slavec Gornik, je objavljen v prilogi poročila.

1. Izvedba poskusnega preverjanja znanja

Učiteljev, ki so pri poskusnem preverjanju sodelovali kot razredni učitelji in/ali ocenjevalci preizkusov iz slovenščine in/ali ocenjevalci preizkusov iz matematike in so izpolnili anketo, je bilo 223.

1.1 Kako ste se na šoli odločili za prijavo na poskusno preverjanje znanja? (Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 1.1

	Število	Delež (%)
Na poskusno preverjanje znanja nas je prijavil ravnatelj, brez predhodnega posvetovanja z učitelji.	56	27,11
Na poskusno preverjanje znanja nas je prijavil ravnatelj, po predhodnem dogovoru z učiteljskim zborom.	23	10,31
Na poskusno preverjanje znanja nas je prijavil ravnatelj, po predhodnem dogovoru z učitelji razrednega pouka.	19	8,52
Na poskusno preverjanje znanja nas je prijavil ravnatelj, po predhodnem dogovoru z učitelji 3. razreda.	120	53,81
Drugo: (Zapišite.)	5	2,24
Skupaj	223	100,00

1.2 Katero šolsko uro ste določili za izvedbo poskusnega preverjanja znanja iz slovenščine oziroma matematike? (Šolsko uro izberite za vsak predmet posebej.)

Preglednica 1.2.1

Slovenščina	Število	Delež (%)
1. ura	148	66,37
2. ura	53	23,77
3. ura	14	6,28
4. ura	6	2,69
5. ura	2	0,90
6. ura	0	0,00
Skupaj	223	100,00

Preglednica 1.2.2

Matematika	Število	Delež (%)
1. ura	147	65,92
2. ura	47	21,08
3. ura	21	9,42
4. ura	7	3,14
5. ura	1	0,45
6. ura	0	0,00
Skupaj	223	100,00

1.3 Koliko časa ste porabili za pripravo na pisanje (lepljenje šifer, branje navodil z naslovnice ipd.)?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 1.3

	Število	Delež (%)
Manj kot 5 minut.	7	3,14
Od 5 do 10 minut.	96	43,05
Od 10 do 15 minut.	108	48,43
Več kot 15 minut.	12	5,38
Skupaj	223	100,00

1.4 Ali so imeli učenci pred začetkom pisanja kakršnekoli težave:

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

1.4.1 pri lepljenju šifer

Preglednica 1.4 1

	Število	Delež (%)
Ne.	208	93,27
Da.	15	6,73
Skupaj	223	100,00

Učenci, ki so imeli pri lepljenju težave, niso našli prostora, kamor je bilo potrebno prilepiti šifro.

1.4.2 pri trganju perforirane priloge pri slovenščini

Preglednica 1.4.2

	Število	Delež (%)
Ne morem odgovoriti, ker sem sodeloval samo pri pisanju matematike.	6	2,69
Ne.	123	55,16
Da.	94	42,15
Skupaj	223	100,00

Kar nekaj učencev je imelo težave s trganjem priloge. Učitelji so zapisali, da učenci pri tej starosti še niso tako spretni. Posledično so iztrgali več listov ali pa so prilogo raztrgali.

1.4.3 z razumevanjem navodil na naslovnici preizkusa

Preglednica 1.4.3

	Število	Delež (%)
Ne.	215	96,41
Da.	8	3,59
Skupaj	223	100,00

1.4.4 pri drugih opravilih

Preglednica 1.4.4

	Število	Delež (%)
Ne.	209	93,72
Da.	14	6,28
Skupaj	223	100,00

Učenci so imeli težave pri reševanju preizkusa iz matematike, saj v navodilih piše, da morajo pisati s kemičnim svinčnikom, česar učenci niso vajeni. Učence je zanimalo tudi, če morajo odgovarjati v celih povedih.

2 Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja znanja iz slovenščine

Na vprašanja, ki se nanašajo na poglavje *Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja znanja iz slovenščine*, so odgovarjali razredni učitelji, ki so bili pri poskusnem preverjanju hkrati še ocenjevalci preizkusov iz slovenščine. Takih učiteljev je bilo 215.

OCENA IZHODIŠČNEGA BESEDILA

2.1 Kako ocenjujete dolžino izhodiščnega besedila 1?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.1

	Število	Delež (%)
Izhodiščno besedilo 1 je bilo prekratko.	3	1,40
Izhodiščno besedilo 1 je bilo ravno prav dolgo.	207	96,28
Izhodiščno besedilo 1 je bilo predolgo.	5	2,33
Skupaj	215	100,00

2.2 Kako ocenjujete zahtevnost izhodiščnega besedila 1?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.2

	Število	Delež (%)
Izhodiščno besedilo 1 je bilo premalo zahtevno.	5	2,33
Izhodiščno besedilo 1 je bilo ravno prav zahtevno.	205	95,35
Izhodiščno besedilo 1 je bilo prezahtevno.	5	2,33
Skupaj	215	100,00

2.3 Kako ocenjujete dolžino izhodiščnega besedila 2?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.3

	Število	Delež (%)
Izhodiščno besedilo 2 je bilo prekratko.	3	1,40
Izhodiščno besedilo 2 je bilo ravno prav dolgo.	203	94,42
Izhodiščno besedilo 2 je bilo predolgo.	9	4,19
Skupaj	215	100,00

2.4 Kako ocenjujete zahtevnost izhodiščnega besedila 2?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.4

	Število	Delež (%)
Izhodiščno besedilo 2 je bilo premalo zahtevno.	3	1,40
Izhodiščno besedilo 2 je bilo ravno prav zahtevno.	204	94,88
Izhodiščno besedilo 2 je bilo prezahtevno.	8	3,72
Skupaj	215	100,00

2.5 Če imate še kakšen komentar v zvezi z izhodiščnima besediloma, ga, prosimo, napišite.

Nekaj učiteljev je zapisalo, da je bilo izhodiščno besedilo 2 nepregledno. Besedilo je vsebovalo preveč slikovnega gradiva, ki je preusmerjalo pozornost učencev. Anketirani so zapisali, da učenci na tej stopnji izobraževanja težko naredijo preskok iz umetnostnega na neumetnostno besedilo, zato bi bilo bolje, da bi imel preizkus v prihodnje samo eno besedilo.

OCENA PREIZKUSA ZNANJA

2.6 Kako ocenjujete zahtevnost celotnega preizkusa znanja?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.6

	Število	Delež (%)
Preizkus je bil prezahteven.	21	9,77
Preizkus je bil ravno prav zahteven.	192	89,30
Preizkus je bil premalo zahteven.	2	0,93
Skupaj	215	100,00

2.7 Ali je čas reševanja preizkusa učencem zadostoval?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.7

	Število	Delež (%)
Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci preveč.	4	1,86
Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci ravno prav.	156	72,56
Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci premalo.	55	25,58
Skupaj	215	100,00

2.8 Ali so bila navodila za reševanje nalog za učence primerna (razumljivost, jasnost, nedvoumnost, dolžina ipd.)?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.8

	Število	Delež (%)
Navodila za reševanje nalog so bila za učence primerna.	195	90,70
Navodila za reševanje nalog za učence niso bila primerna.	20	9,30
Skupaj	215	100,00

Navodila za reševanje nalog se učiteljem niso zdela primerna pri 8. in 10. nalogi I. dela preizkusa. Zapisali so, da so pri 8. nalogi učenci prepoznali domišljajske dogodke, vendar jih niso znali navesti, saj so imeli težave z razumevanjem same besede *navedi*. Pri 10. nalogi se je anketiranim zdelo neustrezno, da je bilo izhodiščno besedilo v pretekliku, naloga pa je od njih zahtevala zapis v sedanjiku.

2.9 Kako ocenjujete tipe nalog v preizkusu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.9

	Število	Delež (%)
Tipi nalog v preizkusu so bili ustrezni.	214	99,53
Tipi nalog v preizkusu so bili neustrezni.	1	0,47
Skupaj	215	100,00

2.10 Ali se vam je zdela katera od nalog za učence prezahtevna?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.10

	Število	Delež (%)
Da.	26	12,09
Ne.	189	87,91
Skupaj	215	100,00

Kot prezahtevno je večina učiteljev izbrala 10. nalogo I. dela, saj je učence zmedel zapis *zunanjih lastnosti*, hkrati se jim ni zdelo ustrezno, da so učenci zgubljali točke, če so zapisali več povedi, kot je zahtevala naloga.

2.11 Ali se vam je zdela katera od nalog za učence premalo zahtevna?
(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.11

	Število	Delež (%)
Da.	4	1,86
Ne.	211	98,14
Skupaj	215	100,00

2.12 Če imate še kakšen komentar v zvezi s preizkusom znanja, ga, prosimo, napišite.

Nekaj učiteljev je zapisalo, da je bil preizkus preobsežen, posledično je učencem zmanjkalo časa za reševanje nalog. Nekaj anketiranih pa je bilo mnenja, da bi morali jezikovno ustreznost vrednotiti pri vseh nalogah.

OCENA NAVODIL ZA VREDNOTENJE

2.13 Kolikokrat ste med vrednotenjem preizkusov poskusnega preverjanja v 3. razredu potrebovali strokovno pomoč dežurne službe Rica?
(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.13

	Število	Delež (%)
Nikoli.	160	74,42
Enkrat.	40	18,60
Dvakrat do trikrat.	15	6,98
Štirikrat do petkrat.	0	0,00
Več kot petkrat.	0	0,00
Skupaj	215	100,00

2.14 Ali ste imeli z vrednotenjem nalog težave?
(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.14

	Število	Delež (%)
Z vrednotenjem nalog nisem imel težav.	185	86,05
Z vrednotenjem nalog sem imel težave.	30	13,95
Skupaj	215	100,00

Učitelji so zapisali, da so imeli največ težav pri vrednotenju 8. in 10. naloge I. dela, in sicer pri vrednotenju jezikovne pravilnosti. Spraševali so se, kaj štejejo kot jezikovno napako in kaj ne. Anketirani so izrazili nestrinjanje z odbijanjem točk pri vsebini, če je učenec besedilo zapisal v preteklem času.

2.15 Ali se vam je zdelo točkovanje katere izmed nalog neustrezno?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 2.15

	Število	Delež (%)
Da.	35	16,28
Ne.	180	83,72
Skupaj	215	100,00

Po mnenju več učiteljev je bilo točkovanje 10. naloge v I. delu neustrezno. Točke bi morale biti razdeljene že v samem preizkusu znanja glede na zgradbo, vsebino in jezik. Anketiranim se ni zdelo ustrezno, da so učenci zgubljali točke, če so besedilo zapisali v pretekliku in če so zapisali več povedi, kot je zahtevalo navodilo.

2.16 Če imate še kakšen komentar v zvezi z navodili za vrednotenje, ga, prosimo, napišite.

Nekaj učiteljev je zapisalo, da bi morala biti navodila natančnejša, še posebej pri vrednotenju jezikovne pravilnosti. Nekatere učitelje je motilo, da se pri določenih nalogah vrednoti jezikovna pravilnost, pri določenih pa ne.

3 Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja znanja iz matematike

Na vprašanja, ki se nanašajo na poglavje *Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja znanja iz matematike*, so odgovarjali razredni učitelji, ki so bili pri poskusnem preverjanju hkrati še ocenjevalci preizkusov iz matematike. Takih učiteljev je bilo 206.

OCENA PREIZKUSA ZNANJA

3.1 Kako ocenjujete zahtevnost celotnega preizkusa znanja?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.1

	Število	Delež (%)
Preizkus je bil prezahteven.	117	56,80
Preizkus je bil ravno prav zahteven.	89	43,20
Preizkus je bil premalo zahteven.	0	0,00
Skupaj	206	100,00

3.2 Ali je čas reševanja preizkusa učencem zadostoval?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.2

	Število	Delež (%)
Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci preveč.	2	0,97
Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci ravno prav.	70	33,98
Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci premalo.	134	65,05
Skupaj	206	100,00

3.3 Ali so bila navodila za reševanje nalog za učence primerna (razumljivost, jasnost, nedvoumnost, dolžina ipd.)?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.3

	Število	Delež (%)
Navodila za reševanje nalog so bila za učence primerna.	170	82,52
Navodila za reševanje nalog za učence niso bila primerna.	36	17,48
Skupaj	206	100,00

Učiteljem se navodila za reševanje nalog niso zdela primerna pri nalogah 3, 5 in 7. Zapisali so, da učenci sestavljenih nalog niso vajeni, zato so jih tudi slabše reševali. Navodila so bila po njihovem mnenju predolga. Primerjava kokoši in konjih nog pa je bila preveč zavajajoča.

3.4 Ali se strinjate, da je za lažje razumevanje navodil dobro, da ta vsebujejo slikovne znake, npr. kvadratega za plus, minus ...?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.4

	Število	Delež (%)
Da.	174	84,47
Ne.	32	15,53
Skupaj	206	100,00

3.5 Kako ocenjujete tipe nalog v preizkusu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.5

	Število	Delež (%)
Tipi nalog v preizkusu so bili ustrezni.	186	90,29
Tipi nalog v preizkusu so bili neustrezni.	20	9,71
Skupaj	206	100,00

Anketirani, ki so bili mnenja, da so bili tipi nalog v preizkusu neustrezni, so zapisali, da je bilo preveč sestavljenih nalog ter da so bila navodila za reševanje nalog predolga in prezahtevna.

3.6 Ali se vam je zdela katera od nalog za učence prezahtevna?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.6

	Število	Delež (%)
Da.	106	51,46
Ne.	100	48,54
Skupaj	206	100,00

Kot prezahtevne naloge so učitelji izpostavili 3., 5. in 7. nalogo. Zapisali so, da so bila navodila pri teh nalogah predolga in prezahtevna. Učenci sestavljenih nalog niso vajeni, zato niso vedeli, s katerimi podatki naj rešujejo naloge.

3.7 Ali se vam je zdela katera od nalog za učence premalo zahtevna?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.7

	Število	Delež (%)
Da.	1	0,49
Ne.	205	99,51
Skupaj	206	100,00

3.8 Ali so bile po vašem mnenju v preizkusu zajete vse temeljne matematične vsebine prvega triletja?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.8

	Število	Delež (%)
Da.	194	94,17
Ne.	12	5,83
Skupaj	206	100,00

Po mnenju nekaj učiteljev je bilo v preizkusu premalo nalog, ki bi preverjale temeljne računske operacije.

3.9 Ali menite, da je bil v preizkusu prevelik poudarek na določeni matematični vsebini?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.9

	Število	Delež (%)
Da.	26	12,62
Ne.	180	87,38
Skupaj	206	100,00

Več učiteljev se je strinjalo, da je bil v preizkusu prevelik poudarek na besedilnih nalogah in na geometriji.

3.10 Če imate še kakšen komentar v zvezi s preizkusom znanja, ga, prosimo, napišite.

Učitelji, ki so mnenja napisali, so si bili enotni, da je bil preizkus preobsežen in prezahteven. Hkrati so si bili enotni, da je vseboval premalo nalog, ki bi preverjale temeljne računske operacije.

OCENA NAVODIL ZA VREDNOTENJE

3.11 Kolikokrat ste med vrednotenjem preizkusov poskusnega preverjanja v 3. razredu potrebovali strokovno pomoč dežurne službe Rica?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.11

	Število	Delež (%)
Nikoli.	153	74,27
Enkrat.	43	20,87
Dvakrat do trikrat.	9	4,37
Štirikrat do petkrat.	1	0,49
Več kot petkrat.	0	0,00
Skupaj	206	100,00

3.12 Ali ste imeli z vrednotenjem nalog težave?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.12

	Število	Delež (%)
Z vrednotenjem nalog nisem imel težav.	156	75,73
Z vrednotenjem nalog sem imel težave.	50	24,27
Skupaj	206	100,00

Učiteljem je težave povzročalo vrednotenje 3., 5. in 7. naloge. Iz navodil niso mogli razbrati, kaj pomeni ustrezna strategija reševanja. Spraševali so se, ali lahko dodelijo točko, če je bilo vidno, da učenec razmišlja v pravi smeri, vendar pa je zapisal napačen račun, ter če je učenec nekaj izračunal s pomočjo računa, nekaj pa je izračunal na pamet.

3.13 Ali se vam je zdelo točkovanje katere izmed nalog neustrezno?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 3.13

	Število	Delež (%)
Da.	58	28,16
Ne.	148	71,84
Skupaj	206	100,00

Po mnenju učiteljev je bilo točkovanje 2. naloge neustrezno. Neustrezno se jim je zdelo, da so učenci dobili točko samo za pravilno rešen stolpec ne pa tudi za pravilno rešeno vrstico.

3.14 Če imate še kakšen komentar v zvezi z navodili za vrednotenje, ga, prosimo, napišite.

Zapisi so, da je bilo točkovanje preveč »razdrobljeno« in da je bilo izpolnjevanje ocenjevalnega obrazca zamudno.

4 Stališča do poskusnega preverjanja znanja

4.1 Kakšen odnos imate do poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 4.1

	Število	Delež (%)
Pozitiven.	205	68,11
Negativen.	55	18,27
Drugo.	41	13,62
Skupaj	301	100,00

Pod *drugo* so učitelji zapisali, da do preverjanja nimajo niti negativnega niti pozitivnega odnosa. Zdi se jim nepotrebno, saj v njem ne vidijo pravega smisla.

4.2 Kakšen odnos so imeli učenci do poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 4.2

	Število	Delež (%)
Pozitiven.	197	65,45
Negativen.	27	8,97
Drugo.	77	25,58
Skupaj	301	100,00

Pod *drugo* so učitelji zapisali, da se učenci do preverjanja niso posebej opredelili oziroma so imeli do preverjanja nevtralen odnos. Nekaj učiteljev je zapisalo, da učenci preverjanja niso jemali resno, saj ni bilo za oceno.

4.3 Kakšen odnos so imeli starši do poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

Preglednica 4.3

	Število	Delež (%)
Pozitiven.	157	52,16
Negativen.	42	13,95
Drugo.	102	33,89
Skupaj	301	100,00

Pod *drugo* so učitelji zapisali, da so imeli starši do preverjanja nevtralen odnos oziroma da svojega mnenja niso izrazili.

4.4 Če nam želite v zvezi s poskusnim preverjanjem znanja v 3. razredu še kaj sporočiti, prosimo, zapišite.

Komentarji so bili zelo različni. Nekaj mnenj se je nanašalo na sam termin izvedbe. Učitelji menijo, da bi bil primernejši čas za pisanje preizkusov konec maja oziroma začetek junija, ko je večina učne snovi predelane. Nekaj učiteljev se sprašuje, zakaj preverjanje ni za oceno oziroma zakaj dosežki nimajo nobenih posledic za učence. Anketirani so zapisali, da bi moral biti čas pisanja daljši. Učitelji preverjanje čutijo kot preverjanje njihovega dela in ne kot preverjanje znanja učencev.

4.5 Na štiristopenjski lestvici ocenite koristnost uvedbe obveznega NPZ v 3. razredu.

Odgovori: *Strinjam se/Ne strinjam se*

Preglednica 4.5

	Strinjam se (%)	Ne strinjam se (%)	Skupaj (%)
NPZ bi bil smiseln in koristen, saj bi dal učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.	68,44	31,56	100,00
NPZ bi odkrival močna področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.	53,49	46,51	100,00
NPZ bi odkrival šibka področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.	56,81	43,19	100,00
NPZ bi vplival na izboljšanje dela na šoli.	30,90	69,10	100,00
NPZ bi dal učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.	41,86	58,14	100,00
NPZ bi vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja na naši šoli.	28,24	71,76	100,00
NPZ bi vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku na naši šoli.	34,88	65,12	100,00

5 Zaključek

V šolskem letu 2018/2019 smo na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom ponovno izvedli poskusno preverjanje znanja v 3. razredu iz slovenščine in matematike. Tudi v letošnjem šolskem letu so se šole na preverjanje prijavile prostovoljno. Na koncu izvedbe smo pripravili anketni vprašalnik, s katerim smo želeli pridobiti mnenja o izvedbi poskusnega preverjanja in o preizkusih. Anketa je bila namenjena učiteljem, ki so kakorkoli sodelovali pri preverjanju. Spletni vprašalnik je bil poslan na elektronske naslove ravnateljev šol, ki so sodelovale pri poskusnem preverjanju. Na spletnem naslovu je bil dostopen od 17. 4. 2019 do 29. 4. 2019. Anketo je izpolnil 301 učitelj. V analizi smo prikazali odgovore učiteljev, ki so pri preverjanju sodelovali kot razredni učitelji in/ali ocenjevalci preizkusov iz slovenščine in/ali ocenjevalci preizkusov iz matematike.

Izvedba poskusnega preverjanja znanja. Analiza odgovorov kaže, da je v večini (54 %) šolo na preverjanje prijavil ravnatelj po predhodnem dogovoru z učitelji 3. razreda. Največ šol (66 %) je za pisanje slovenščine izbralo 1. šolsko uro. Tudi za pisanje matematike so šole v večini (66 %) izbrale 1. šolsko uro. 48 % šol je za pripravo na pisanje porabilo od 10 do 15 minut. Učenci (93 %) pri lepljenju šifer niso imeli težav, prav tako učencem (55 %) trganje perforirane strani pri slovenščini ni povzročalo težav. 96 % učencev z razumevanjem navodil na naslovnici ni imelo težav, hkrati 94 % učencev ni imelo težav pri drugih opravilih.

Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja znanja iz slovenščine. 96 % učiteljev meni, da je bilo izhodiščno besedilo 1 ravno prav dolgo in ravno prav zahtevno (95 %). Ravno prav dolgo (94 %) in ravno prav zahtevno (95 %) je bilo tudi izhodiščno besedilo 2. Preizkus je bil za večino vprašanih (89 %) ravno prav zahteven. 73 % učiteljev je odgovorilo, da so imeli učenci na voljo ravno prav časa za reševanje. Skoraj vsi učenci (91 %) so navodila za reševanje nalog razumeli. Vprašani (100 %) so mnenja, da so bili tipi nalog primerni. Večini učiteljev (88 %) se naloge niso zdele prezahtevne ali premalo zahtevne (98 %). 86 % učiteljev pri vrednotenju ni imelo težav, kar 74 % jih med vrednotenjem ni potrebovalo strokovne pomoči dežurne službe Rica. Učiteljem ocenjevalcem se je točkovanje nalog zdelo ustrezno (84 %).

Ocena in strokovni komentar poskusnega preverjanja znanja iz matematike. Večini učiteljev (57 %) se je preizkus iz matematike zdel prezahteven, učenci (65 %) pa so imeli na voljo premalo časa za reševanje. 83 % učiteljev meni, da so bila navodila za reševanje nalog primerna in da slikovni znaki pripomorejo k lažjemu razumevanju (85 %). 90 % anketiranih meni, da so bili tipi nalog ustrezni in da v preizkusu ni bilo premalo zahtevnih nalog (100 %). 52 % učiteljev meni, da so bile v preizkusu nekatere od nalog prezahtevne. Skoraj vsi (94 %) se strinjajo, da so bile v preizkusu zajete temeljne matematične vsebine prvega triletja in da ni bil prevelik poudarek na določeni matematični vsebini (87 %). 76 % učiteljev pri vrednotenju ni imelo težav, kar 74 % jih med vrednotenjem ni potrebovalo strokovne pomoči dežurne službe Rica. 72 % vprašanih se je točkovanje nalog zdelo primerno.

Stališča do poskusnega preverjanja. Večina učiteljev (68 %) in večina učencev (66 %) ima do poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu pozitivno mnenje. Prav tako ima več staršev (52 %) do preverjanja pozitiven odnos. Učitelji (68 %) se strinjajo, da bi bil NPZ smiseln in koristen, saj bi dal učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca. 54 % vprašanih se strinja, da bi z NPZ odkrivali močna področja v znanju učenca, hkrati 57 % učiteljev pritrjuje dejstvu, da bi z NPZ odkrivali šibka področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti. 69 % učiteljev se ne strinja, da bi NPZ vplival na izboljšanje dela na šoli, prav tako se jih 58 % ne strinja, da bi jim dal dodatne informacije o kakovosti njihovega dela. Učitelji (72 %) se ne strinjajo, da bi NPZ vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja, hkrati se večina vprašanih (65 %) ne strinja, da bi NPZ vplival na kakovost ocenjevanja pri pouku na šoli.

PRILOGA

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA SODELUJOČE PRI POSKUSNEM PREVERJANJU ZNANJA V 3. RAZREDU OSNOVNE ŠOLE

Spoštovani učiteljice in učitelji,

pred vami je vprašalnik, s katerim želimo pridobiti vaše mnenje o poskusnem preverjanju znanja učencev v 3. razredu. Prosimo vas, da odgovorite na vprašanja.

V vprašalniku se slovnična oblika za moški spol uporablja kot nevtralna oblika za moški in ženski spol.

SODELOVANJE PRI POSKUSNEM PREVERJANJU ZNANJA

Pri poskusnem preverjanju znanja v 3. razredu sem sodeloval kot:
(Izberite ustrezne odgovore.)

- razredni učitelj pri izvedbi poskusnega preverjanja.
- ocenjevalec preizkusov znanja iz slovenščine.
- ocenjevalec preizkusov znanja iz matematike.

1 IZVEDBA POSKUSNEGA PREVERJANJA ZNANJA

1.1 Kako ste se na šoli odločili za prijavo na poskusno preverjanje znanja?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Na poskusno preverjanje znanja nas je prijavil ravnatelj, brez predhodnega posvetovanja z učitelji.
 - Na poskusno preverjanje znanja nas je prijavil ravnatelj, po predhodnem dogovoru z učiteljskim zborom.
 - Na poskusno preverjanje znanja nas je prijavil ravnatelj, po predhodnem dogovoru z učitelji razrednega pouka.
 - Na poskusno preverjanje znanja nas je prijavil ravnatelj, po predhodnem dogovoru z učitelji 3. razreda.
 - Drugo: (Zapišite.)
-

1.2 Katere šolske ure ste določili za izvedbo poskusnega preverjanja znanja iz slovenščine oziroma iz matematike?

(Šolske ure izberite za vsak predmet posebej.)

	1. šol. uro	2. šol. uro	3. šol. uro	4. šol. uro	5. šol. uro	6. šol. uro
1.2.1 Slovenščina	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.2.2 Matematika	☐	☐	☐	☐	☐	☐

1.3 Koliko časa ste porabili za pripravo na pisanje (lepljenje šifer, branje navodil z naslovnice ipd.)?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Manj kot 5 minut.
- Od 5 do 10 minut.
- Od 10 do 15 minut.
- Več kot 15 minut.

1.4 Ali so imeli učenci pred začetkom pisanja kakršnekoli težave:

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

1.4.1 pri lepljenju šifer

- Ne.
- Da. Pojasnite: _____

1.4.2 pri trganju perforirane priloge pri slovenščini

- Ne morem odgovoriti, ker sem sodeloval samo pri pisanju matematike.
- Ne.
- Da. Pojasnite: _____

1.4.3 z razumevanjem navodil na naslovnici preizkusa

- Ne.
- Da. Pojasnite: _____

1.4.4 pri drugih opravilih

- Ne.
- Da. Pojasnite: _____

2 OCENA IN STROKOVNI KOMENTAR POSKUSNEGA PREVERJANJA ZNANJA IZ SLOVENŠČINE

OCENA IZHODIŠČNEGA BESEDILA

2.1 Kako ocenjujete dolžino izhodiščnega besedila 1?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Izhodiščno besedilo 1 je bilo prekratko.
- Izhodiščno besedilo 1 je bilo ravno prav dolgo.
- Izhodiščno besedilo 1 je bilo predolgo.

2.2 Kako ocenjujete zahtevnost izhodiščnega besedila 1?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Izhodiščno besedilo 1 je bilo premalo zahtevno.
- Izhodiščno besedilo 1 je bilo ravno prav zahtevno.
- Izhodiščno besedilo 1 je bilo prezahtevno.

2.3 Kako ocenjujete dolžino izhodiščnega besedila 2?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Izhodiščno besedilo 2 je bilo prekratko.
- Izhodiščno besedilo 2 je bilo ravno prav dolgo.
- Izhodiščno besedilo 2 je bilo predolgo.

2.4 Kako ocenjujete zahtevnost izhodiščnega besedila 2?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Izhodiščno besedilo 2 je bilo premalo zahtevno.
- Izhodiščno besedilo 2 je bilo ravno prav zahtevno.
- Izhodiščno besedilo 2 je bilo prezahtevno.

2.5 Če imate še kakšen komentar v zvezi z izhodiščnima besediloma, ga, prosimo, napišite.

OCENA PREIZKUSA ZNANJA

2.6 Kako ocenjujete zahtevnost celotnega preizkusa znanja?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Preizkus je bil prezahteven.
- Preizkus je bil ravno prav zahteven.
- Preizkus je bil premalo zahteven.

2.7 Ali je čas reševanja preizkusa učencem zadostoval?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci preveč.
- Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci ravno prav.
- Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci premalo.

2.8 Ali so bila navodila za reševanje nalog za učence primerna (razumljivost, jasnost, nedvoumnost, dolžina ipd.)?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Navodila za reševanje nalog so bila za učence primerna.
- Navodila za reševanje nalog za učence niso bila primerna.

Odgovor *Navodila za reševanje nalog za učence niso bila primerna:*

Navedite nalogo, pri kateri navodila za reševanje nalog za učence niso bila primerna, in pojasnite, zakaj:

	Številka naloge	Utemeljitev
2.8.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2.9 Kako ocenjujete tipe nalog v preizkusu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Tipi nalog v preizkusu so bili ustrezni.
- Tipi nalog v preizkusu so bili neustrezni.

Odgovor *Tipi nalog v preizkusu so bili neustrezni:*

Navedite primer tipa naloge, ki je bil neustrezen, in pojasnite, zakaj:

2.10 Ali se vam je zdela katera od nalog za učence prezahtevna?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor *Da:*

Navedite, katera naloga se vam je zdela prezahtevna, in pojasnite, zakaj:

	Številka naloge	Utemeljitev
2.10.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2.11 Ali se vam je zdela katera od nalog za učence premalo zahtevna?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor *Da:*

Navedite, katera naloga se vam je zdela prezahtevna, in pojasnite, zakaj:

	Številka naloge	Utemeljitev
2.11.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2.12 Če imate še kakšen komentar v zvezi s preizkusom znanja, ga, prosimo, napišite.

OCENA NAVODIL ZA VREDNOTENJE

2.13 Kolikokrat ste med vrednotenjem preizkusov poskusnega preverjanja v 3. razredu potrebovali strokovno pomoč dežurne službe Rica?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Nikoli.
- Enkrat.
- Dvakrat do trikrat.
- Štirikrat do petkrat.
- Več kot petkrat.

2.14 Ali ste imeli z vrednotenjem nalog težave?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Z vrednotenjem nalog nisem imel težav.
- Z vrednotenjem nalog sem imel težave.

Odgovor *Z vrednotenjem nalog sem imel težave*:

Navedite nalogo, pri kateri ste imeli težave z vrednotenjem, in pojasnite, zakaj:

	Številka naloge	Utemeljitev
2.14.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2.15 Ali se vam je zdelo točkovanje katere izmed nalog neustrezno?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor *Da*:

Navedite nalogo, pri kateri se vam je zdelo točkovanje neustrezno, in pojasnite, zakaj.

	Številka naloge	Utemeljitev
2.15.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2.16 Če imate še kakšen komentar v zvezi z navodili za vrednotenje, ga, prosimo, napišite.

3 OCENA IN STROKOVNI KOMENTAR POSKUSNEGA PREVERJANJA ZNANJA IZ MATEMATIKE

OCENA PREIZKUSA ZNANJA

3.1 Kako ocenjujete zahtevnost celotnega preizkusa znanja?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Preizkus je bil prezahteven.
- Preizkus je bil ravno prav zahteven.
- Preizkus je bil premalo zahteven.

3.2 Ali je čas reševanja preizkusa učencem zadostoval?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci preveč.
- Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci ravno prav.
- Časa za reševanje preizkusa so imeli učenci premalo.

3.3 Ali so bila navodila za reševanje nalog za učence primerna (razumljivost, jasnost, nedvoumnost, dolžina ipd.)?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Navodila za reševanje nalog so bila za učence primerna.
- Navodila za reševanje nalog za učence niso bila primerna.

Odgovor *Navodila za reševanje nalog za učence niso bila primerna:*

Navedite nalogo, pri kateri navodila za reševanje nalog za učence niso bila primerna, in pojasnite, zakaj:

	Številka naloge	Utemeljitev
3.3.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

3.4 Ali se strinjate, da je za lažje razumevanje navodil dobro, da ta vsebujejo slikovne znake, npr. kvadrček za plus, minus ...?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

3.5 Kako ocenjujete tipe nalog v preizkusu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Tipi nalog v preizkusu so bili ustrezni.
- Tipi nalog v preizkusu so bili neustrezni.

Odgovor *Tipi nalog v preizkusu so bili neustrezni:*

Navedite primer tipa naloge, ki je bil neustrezen, in pojasnite, zakaj:

3.6 Ali se vam je zdela katera od nalog za učence prezahtevna?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor *Da*:

Navedite, katere naloge so se vam zdele prezahtevne, in pojasnite, zakaj:

	Številka naloge	Utemeljitev
3.6.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

3.7 Ali se vam je zdela katera od nalog za učence premalo zahtevna?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor *Da*:

Navedite, katera naloga se vam je zdela premalo zahtevna, in pojasnite, zakaj:

	Številka naloge	Utemeljitev
3.7.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

3.8 Ali so bile po vašem mnenju v preizkusu zajete vse temeljne matematične vsebine prvega triletja? (Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor *Ne*:

Navedite, katere vsebine niso bile zajete:

3.9 Ali menite, da je bil v preizkusu prevelik poudarek na določeni matematični vsebini?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor *Da*:

Katera vsebina je bila preveč poudarjena?

3.10 Če imate še kakšen komentar v zvezi s preizkusom znanja, ga, prosimo, napišite.

OCENA NAVODIL ZA VREDNOTENJE

3.11 Kolikokrat ste med vrednotenjem preizkusov poskusnega preverjanja v 3. razredu potrebovali strokovno pomoč dežurne službe Rica?
(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Nikoli.
- Enkrat.
- Dvakrat do trikrat.
- Štirikrat do petkrat.
- Več kot petkrat.

3.12 Ali ste imeli z vrednotenjem nalog težave?
(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Z vrednotenjem nalog nisem imel težav.
- Z vrednotenjem nalog sem imel težave.

Odgovor *Z vrednotenjem nalog sem imel težave:*

Navedite nalogo, pri kateri ste imeli težave z vrednotenjem, in pojasnite, zakaj:

	Številka naloge	Utemeljitev
3.12.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

3.13 Ali se vam je zdelo točkovanje katere izmed nalog neustrezno?
(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor *Da:*

Navedite nalogo, pri kateri se vam je zdelo točkovanje neustrezno, in pojasnite, zakaj.

	Številka naloge	Utemeljitev
3.13.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>

3.14 Če imate še kakšen komentar v zvezi z navodili za vrednotenje, ga, prosimo, napišite.

4 STALIŠČA DO POSKUSNEGA PREVERJANJA ZNANJA

4.1 Kakšen odnos imate do poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Pozitiven.
- Negativen.
- Drugo: (Zapišite.) _____

4.2 Kakšen odnos so imeli učenci do poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Pozitiven.
- Negativen.
- Drugo: (Zapišite.) _____

4.3 Kakšen odnos so imeli starši do poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Pozitiven.
- Negativen.
- Drugo: (Zapišite.) _____

4.4 Če nam želite v zvezi s poskusnim preverjanjem znanja v 3. razredu še kaj sporočiti, prosimo, zapišite:

4.5 Na štiristopenjski lestvici ocenite koristnost uvedbe obveznega NPZ v 3. razredu.

Odgovori: *Strinjam se. / Ne strinjam se.*

- 4.5.1 NPZ bi bil smiseln in koristen, saj bi dal učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.
- 4.5.2 NPZ bi odkrival **močna** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.
- 4.5.3 NPZ bi odkrival **šibka** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.
- 4.5.4 NPZ bi vplival na izboljšanje dela na šoli.
- 4.5.5 NPZ bi dal učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.
- 4.5.6 NPZ bi vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja na naši šoli.
- 4.5.7 NPZ bi vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku na naši šoli.

Za sodelovanje se vam najlepše zahvaljujemo.